

1

บรูโนค้นพบความจริง

บ่ายวันหนึ่งเมื่อกลับจากโรงเรียน บรูโนก็ต้องแปลกใจที่พบมาเรีย สาวใช้ของบ้าน (คนที่ก้มหน้างุดๆ อยู่เสมอ และไม่เคยละสายตาจากพื้นพรม) ยืนอยู่ในห้องนอนของเขา กำลังรื้อข้าวของออกจากตู้เสื้อผ้าจัดใส่ลังไม้ใบใหญ่ๆ สีล้ง ไม่เว้นแม้แต่ของที่เขาแอบซุกซ่อนไว้ซอกข้างใน ซึ่งเป็นสมบัติของเขา แต่เพียงผู้เดียว ห้ามใครมายุ่ง

“ทำอะไรนะ” เขาถามด้วยน้ำเสียงที่พยายามให้สุภาพที่สุด เพราะแม่จะไม่ชอบใจที่กลับบ้านมาเจอคนกำลังรื้อค้นข้าวของของตน แต่คุณแม่ก็สอนเขาเสมอว่า ต้องให้เกียรติมาเรียและไม่พูดจาแบบที่คุณพ่อพูดกับเธอ “อย่ามายุ่งกับของผมนะ”

มาเรียสั่นศีรษะและชี้ไปทางชานพักบันไดข้างหลัง ที่ซึ่งคุณแม่ปรากฏตัวขึ้นในตอนนั้นเอง ท่านเป็นสตรีร่างสูง ผมแดงยาวถูกขมวดไว้ที่ท้ายทอยแล้วคลุมด้วยอะไรคล้ายๆ ตาข่าย มือไม้บิดไปมาอย่างกระวนกระวายราวกับว่าจะต้องพูดเรื่องบางอย่างที่ไม่อยากพูดหรือไม่อยากจะต้องทำให้เสีย

“คุณแม่ครับ” บรูโนพูดพลางเดินเข้าไปหา “เกิดอะไรขึ้นครับ ทำไมมาเรียมายุ่งกับของของผม”

จอห์น บอยน์

“เธอกำลังจัดกระเป๋าค่ะ” คุณแม่อธิบาย

“จัดกระเป๋าหรือครับ” เขาถาม พลางนึกย้อนโดยไวยไปยังเหตุการณ์เมื่อสองสามวันก่อน และพิจารณาว่าเขาทำเรื่องชนหน้าคนหาสหรือพูดคำต้องห้ามออกมาดังๆจนต้องถูกส่งตัวไปอยู่ที่อื่นหรือเปล่า แต่เขาก็คิดอะไรไม่ออกเลย อันที่จริงสองสามวันหลังนี้เขาประพติดตัวดีเยี่ยมอย่างไร้ที่ติกับทุกคน และจำไม่ได้เลยว่าได้ทำเรื่องยุ่งวุ่นวายขนานใหญ่อะไรสักอย่าง “ทำไมล่ะครับ” เขาก็เลยถาม “ผมทำอะไรผิดหรือครับ”

ตอนนี้คุณแม่เดินเข้าไปในห้องท่านแล้ว แต่ลาร์สหัวหน้าคนรับใช้ผู้นั้น และกำลังจัดของลงกระเป๋าคือเหมือนกัน ท่านถอนใจและตัวดีมืออย่างหยุดหวิด ก่อนจะก้าวยวดยาวกลับไปบนบันได บรูโนตามไปติดๆ เขาจะไม่ยอมทิ้งเรื่องค้างไว้โดยไม่ได้รับคำอธิบาย

“คุณแม่ครับ” เขาถามซ้ำ “เกิดอะไรขึ้น เราจะย้ายบ้านหรือครับ”

“ลงไปข้างล่างกับแม่หน่อยจ๊ะ” คุณแม่พูด แล้วเดินนำไปยังห้องอาหารใหญ่ที่ท่านฟูเรอร์เคยมารับเลี้ยงเมื่อสัปดาห์ก่อน “เราจะคุยกันที่ห้องข้างล่าง”

บรูโนวิ่งลงบันไดไปและถึงกับแข่งหน้าคุณแม่ตรงชานพักบันไดด้วย ดังนั้นเขาจึงไปรออยู่ที่ห้องอาหารแล้วเมื่อคุณแม่เดินเข้ามาถึง เขามองท่านอยู่ครู่ใหญ่โดยไม่พูดอะไรเลย คิดอยู่ในใจว่าคุณแม่คงแต่งหน้าไม่ดีเมื่อเช้านี้ เพราะตรงขอบตาออกจะแดงกว่าปกติ เหมือนขอบตาเขาหลังจากทำเรื่องยุ่งวุ่นวายขนานใหญ่จนโดนตีและลงเอยด้วยการร้องไห้

“ลูกอย่ากังวลไปเลย บรูโน” คุณแม่พูด แล้วนั่งลงบนเก้าอี้ตัวที่คุณคนสวามภลอนด์เคยนั่งตอนที่มารับประทานอาหารเย็นพร้อมกับท่านฟูเรอร์ เธอยังโบกมือให้เขาด้วยตอนที่คุณพ่อปิดประตูห้อง “ที่จริงนี่จะเป็นการผจญภัยครั้งใหญ่ด้วยซ้ำนะจ๊ะ”

“อะไรครับ” เขาถาม “ผมจะถูกส่งตัวไปอยู่ที่อื่นหรือครับ”

“เปล่า ไม่ใช่ลูกคนเดียวจ๊ะ” คุณแม่ตอบ ทำท่าเหมือนจะยิ้มอยู่ครู่หนึ่ง แต่เปลี่ยนใจ “เราจะไปกันทุกคน พ่อ แม่ เกรเทล แล้วก็ลูก เราทั้งสี่คนเลย”

เด็กชายในชุดนอนลายทาง

บรูโนคิดแล้วทำหน้าเหว่ เขาจะไม่ว่าอะไรนักหรือถ้าเกรเทลเป็นคนที่จะต้องจากไป เพราะเธอนะเป็นยายกินเยี้ยวๆ และเอาแต่ก่อเรื่องยุ่งให้เขา แต่ที่ดูจะไม่ยุติธรรมอยู่สักหน่อยก็คือทุกคนต้องไปกับเธอด้วย

“แล้วที่ไหนล่ะครับ” เขาถาม “เราจะไปที่ไหนกันแน่ ทำไมเราอยู่ที่นี่ไม่ได้ครับ”

“เพราะงานของคุณพ่อจ๊ะ” คุณแม่อธิบาย “ลูกก็รู่ว่านี่สำคัญขนาดไหนใช่ไหมลูก”

“ใช่ครับ แม่อยู่แล้ว” บรูโนตอบพลางพยักหน้ารับเพราะมีแขกมากมายมาที่บ้านเสมอ ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายแต่งเครื่องแบบโก้ๆ และผู้หญิงที่มาพร้อมเครื่องพิมพ์ดีดที่เขาไม่ควรเอามือมอมๆ ไปจับ ทุกคนปฏิบัติต่อคุณพ่ออย่างสุภาพเรียบร้อยมาก และพูดกันว่าท่านเป็นคนมีอนาคตไกล เพราะท่านฟูเรอร์คิดการใหญ่ไว้ให้ทำ

“ก็บางทีคนที่สำคัญมากๆ” คุณแม่พูด “หัวหน้าที่เขาก็คงขอให้ไปอยู่ที่อื่น เพราะมีงานพิเศษอย่างอื่นให้ต้องทำ”

“งานอะไรครับ” บรูโนถาม เพราะถ้าเขาซื้อสัตย์ต่อตัวเอง (ซึ่งเขาพยายามจะทำเช่นนั้นเสมอ) เขาก็ต้องยอมรับว่าไม่ค่อยแน่ใจนักว่าคุณพ่อทำงานอะไร

วันหนึ่งที่โรงเรียน เขาและเพื่อนๆ คุยกันเรื่องคุณพ่อคาร์ลบอกว่าคุณพ่อของเขาเป็นคนขายผักผลไม้ ซึ่งบรูโนรู้ว่าจริง เพราะเขามีร้านขายผักผลไม้อยู่กลางเมือง และเดเนียลบอกว่าคุณพ่อของเขาเป็นครู ซึ่งบรูโนก็รู้ว่าจริง เพราะเขาสอนพวกเด็กโตๆ ที่บรูโนควรจะต้องคอยหลบห่างๆ ไว้เป็นดี และมาร์ตินก็บอกว่าคุณพ่อของเขาเป็นพ่อครัว ซึ่งบรูโนก็รู้ว่าจริง เพราะบางครั้งเขามารับมาร์ตินที่โรงเรียน และทุกครั้งเขาจะสวมเสื้อสีขาวหลวมๆ และผ้ากันเปื้อนลายสกอต เหมือนกับว่าเพิ่งก้าวออกมาจากห้องครัว

แต่พอเพื่อนๆ ถามบรูโนว่าคุณพ่อของเขาทำอะไร เขาอ้าปากจะบอก แล้วก็นึกขึ้นมาได้ว่าเขาเองก็ไม่รู้ เท่าที่บอกได้ก็คือ พ่อเป็นคนมีอนาคตไกล และท่านฟูเรอร์คิดการใหญ่ไว้ให้ทำ อ้อ แล้วคุณพ่อก็ใส่เครื่องแบบโก้มากด้วย

จอห์น บอยน์

“เป็นงานสำคัญมาก” คุณแม่บอก แล้วก็ทำท่าทางลังเลอยู่ครู่ “เป็นงานที่ต้องให้คนพิเศษทำ ลูกเข้าใจที่แม่พูดใช่ไหมล่ะ”

“แล้วเราทุกคนต้องไปด้วยหรือครับ” บรูโนถาม

“ใช่แล้ว ต้องไปสิจ๊ะ” คุณแม่ตอบ “ลูกคงไม่อยากให้คุณพ่อไปทำงานใหม่คนเดียว ไปเหงาโดดเดี่ยวอยู่ที่นั่นใช่ไหมล่ะ”

“คงไม่ละครับ” บรูโนตอบ

“คุณพ่อคงคิดถึงเราแย่เลยถ้าเราไม่ไปอยู่ด้วย” คุณแม่กล่าวเสริม

“คุณพ่อจะคิดถึงใครมากที่สุดครับ” บรูโนถาม “ผมหรือว่าเกรทล”

“ท่านจะคิดถึงลูกสองคนเท่าๆ กันแหละจ๊ะ” คุณแม่บอก เพราะเธอเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าว่าต้องไม่ลำเอียงรักใคร่มากกว่า ซึ่งบรูโนก็ชื่นชม โดยเฉพาะในเมื่อเขารู้ว่าจริงๆ แล้วคุณแม่รักเขามากกว่า

“แล้วบ้านเราล่ะครับ” บรูโนถาม “ใครจะดูแลบ้านระหว่างที่เราไม่อยู่”

คุณแม่ถอนใจและมองไปรอบๆ ห้องราวกับท่านอาจจะไม่ได้เห็นมันอีกแล้ว บ้านหลังนี้สวยมากและมีทั้งหมดห้าชั้นถ้ารวมห้องใต้ดินซึ่งเป็นพื้นที่ที่คนครัวทำอาหารทั้งหลาย และเป็นที่ซึ่งมาเรียกับลาร์สนั่งใต้คารมด่าทอกันด้วยคำที่บรูโนไม่ควรพูด และถ้ารวมห้องเล็กๆ ที่ชั้นบนสุดของบ้านที่มีหน้าต่างเทลาดที่ซึ่งถ้าบรูโนยืนขยี้งเกาะขอบหน้าต่างแน่นๆ เขาก็จะมองเห็นทั่วกรุงเบอร์ลิน

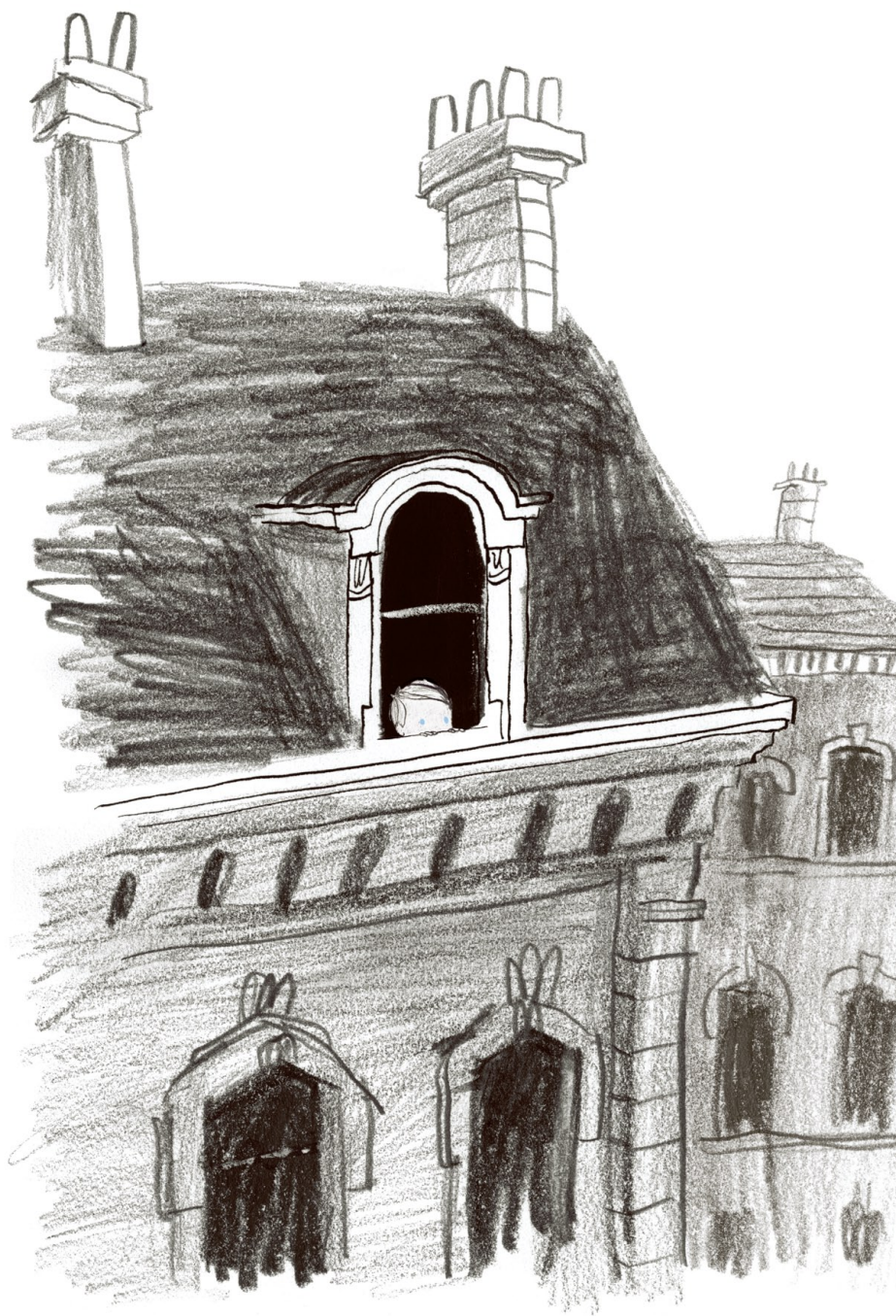
“เราต้องปิดบ้านนี้ไปก่อน” คุณแม่บอก “แต่สักวันเราจะกลับมาจ๊ะ”

“แล้วคนครัวล่ะครับ” บรูโนถาม “แล้วลาร์สละ มาเรียด้วย พวกเขาจะไม่ได้อยู่ที่นี่หรือครับ”

“พวกเขาจะไปกับเราด้วยจ๊ะ” คุณแม่อธิบาย “ถามแค่นี้พอแล้วลูก ลูกน่าจะขึ้นไปช่วยมาเรียจัดของนะ”

บรูโนลุกขึ้นจากเก้าอี้ แต่ยังไม่ขยับไปไหน เขายังมีอีกสองสามเรื่องที่ยอยากถามก่อนจะยอมยุติเรื่องนี้

“แล้วอยู่ไกลแค่ไหนครับ” เขาถาม “ผมหมายถึงงานใหม่นะครับ ไกลกว่าหนึ่งไมล์หรือเปล่า”

เด็กชายในชุดนอนลายทาง

“โอ๊ยตาย” คุณแม่เอ่ยกลัวหัวเราะ ทว่าเป็นเสียงหัวเราะที่แปลกพิกล เพราะท่านไม่ได้ดูมีความสุขเลย ทั้งยังหันหน้าหนีไปอีกทางราวกับไม่อยากให้เขาเห็นหน้า “จ๊ะ บรูโน” เธอตอบ “ไกลกว่าหนึ่งไมล์ จริงๆ แล้วไกลกว่านั้นมากกว่าเดียว”

ตาของบรูโนเบิกกว้าง ปากอ้าหวอ เขารู้สึกว่าแขนขาออกดั่งเช่นทุกครั้งเวลามีเรื่องแปลกใจ “คุณแม่ไม่ได้หมายความว่าเราต้องไปจากเบอร์ลินใช่ไหมครับ” เขาถาม อ้าปากสุดลมหายใจไปด้วยขณะพูดคำเหล่านั้นออกมา

“คงจะต้องไปจ๊ะ” คุณแม่ตอบ และผงกศีรษะรับอย่างเศร้าใจ “งานของคุณพ่อ...”

“แล้วโรงเรียนล่ะครับ” บรูโนถามขัดขึ้นมา เขารู้ว่าไม่ควรทำ แต่คิดว่าคุณแม่น่าจะอธิบายให้ในคราวนี้ “แล้วคาร์ลกับแดเนียลกับมาร์ตินล่ะครับ เพื่อนผมจะรู้ได้ยังไงว่าผมอยู่ที่ไหนเวลาเราอยากเล่นอะไรด้วยกัน”

“ลูกคงจะต้องบอกลาเพื่อนๆ ไปก่อนตอนนี้จ๊ะ” คุณแม่พูด “แต่แม่แน่ใจว่าอีกไม่นานลูกก็จะได้เจอพวกเขาอีก แล้วก็อย่าพูดขัดขึ้นมาเวลาแม่พูดอยู่นะจ๊ะ” ท่านแถมท้าย เพราะแม่นี้จะเป็นข่าวที่แปลกและไม่น่าฟังเอาเสียเลย แต่บรูโนก็ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะทำผิดกฎความสุภาพที่เขาได้รับการอบรมมา

“บอกลาหรือครับ” เขาถามขณะจ้องมองคุณแม่ตาค้าง “บอกลาเพื่อนๆ หรือครับ” เขาพูดซ้ำอย่างตะกุกตะกักราวกับมีขนมปังปิ้งติดอยู่ที่เต็มปาก ขนมปังที่เขาเคี้ยวเป็นชิ้นเล็กๆ แล้ว แต่ยังไม่ทันกลืน “บอกลาคาร์ลกับแดเนียลกับมาร์ตินหรือครับ” เขาพูดอีกครั้งด้วยเสียงที่ดังจนชักจะกลายเป็นเสียงตะโกนเข้าไปทุกที ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาไม่ได้รับอนุญาตให้ทำในบ้าน “แต่พวกเขาทั้งสามเป็นเพื่อนรักสุดชีวิตของผมนะครับ”

“โอ้ แล้วลูกก็หาเพื่อนใหม่ได้จ๊ะ” คุณแม่บอกและโบกมือบ๊ายบายอย่างไม่ใส่ใจราวกับว่าเด็กผู้ชายจะหาเพื่อนรักสุดชีวิตสามคนได้ง่ายๆ

“แต่เราวางแผนไว้แล้วนะครับ” เขาประท้วง

“แผนอะไรจ๊ะ” คุณแม่ถาม เลิกคิ้วอย่างสงสัย “แผนแบบไหนกัน”

จอห์น บอยน์

“เอ้อ เป็นความลับครับ” บรูโนบอก เขาเปิดเผยไม่ได้ว่าเป็นแผนแบบไหนกันแน่ เพราะจะมีการก่อเรื่องวุ่นวายขนาดใหญ่รวมอยู่ด้วย โดยเฉพาะในเมื่ออีกสองสามสัปดาห์ข้างหน้าโรงเรียนก็จะปิดเทอมฤดูร้อน และเขากับพวกจะไม่ต้องได้แต่คิดวางแผน แต่จะได้ลงมือทำตามแผนนั้นจริงๆ

“แม่เสียใจจะ บรูโน” คุณแม่พูด “แต่แผนของลูกคงต้องรอไปก่อนเรื่องนี้เราไม่มีทางเลือกอื่น”

“คุณแม่ครับ!”

“บรูโน พอได้แล้ว” คราวนี้คุณแม่ตัดบทเสียงแข็งและลุกขึ้นยืนเพื่อแสดงว่าท่านเอาใจจริงตอนที่บอกให้เขาพอได้แล้ว “จริงๆ นะ อาทิตย์ที่แล้วลูกยังบ่นอยู่เลยว่าพักนี้อะไรที่เปลี่ยนแปลงไปมาก”

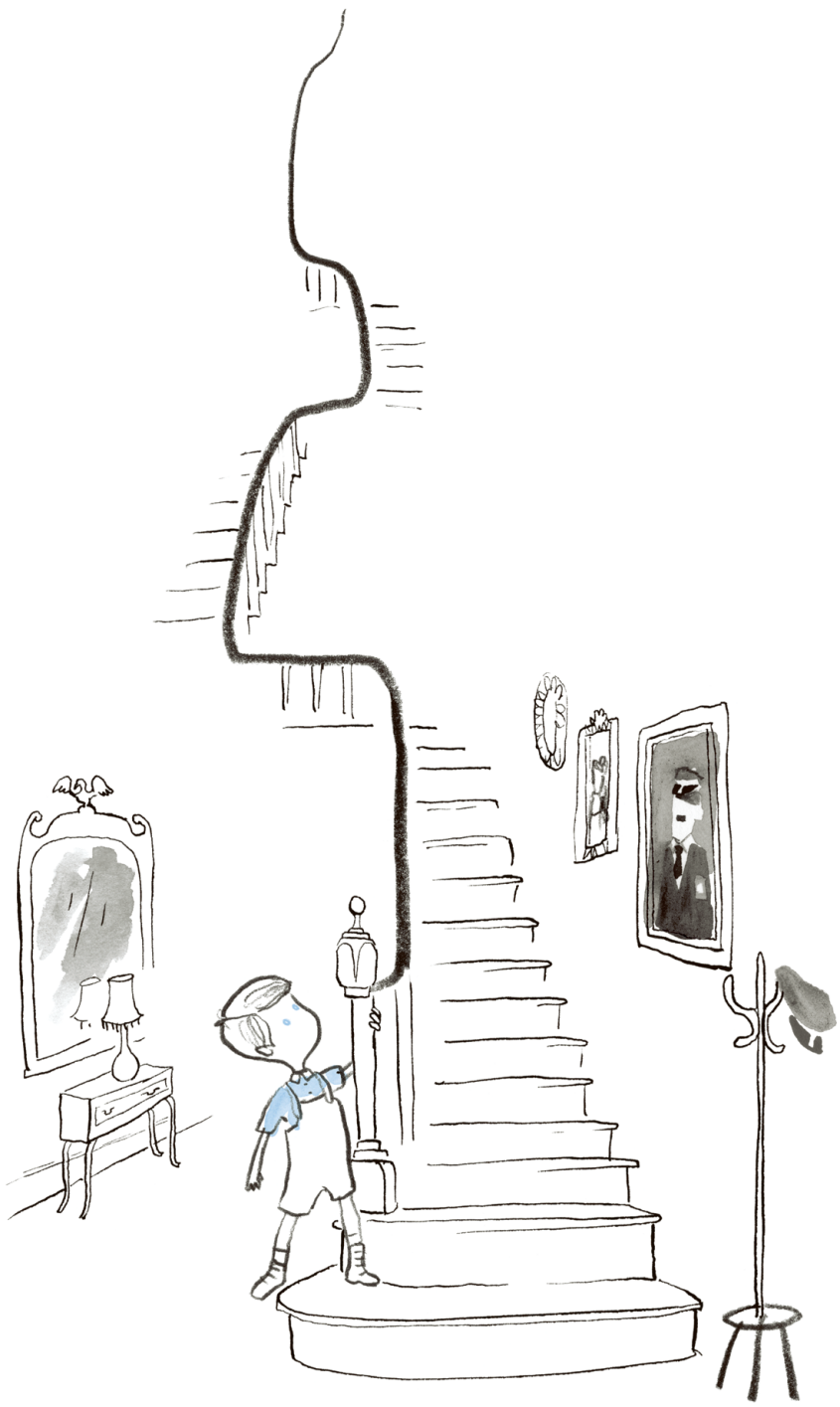
“ก็ผมไม่ชอบที่เราต้องดับไฟหมดตอนกลางคืนนี่ครับ” เขายอมรับ

“ทุกคนต้องทำอย่างนั้นจ้ะ” คุณแม่บอก “เพื่อความปลอดภัย ไม่แน่ว่าเราอาจจะปลอดภัยมากขึ้นก็ได้ถ้าย้ายไปจากที่นี่เสีย แต่ตอนนี้ลูกต้องขึ้นไปช่วยมาเรียงจัดของแล้ว เราไม่มีเวลาเตรียมตัวมากเท่าที่แม่ต้องการ เพราะคนบางคนเชียว”

บรูโนพยักหน้ารับแล้วเดินไปอย่างเศร้าใจ รู้ว่า“คนบางคน”เป็นคำที่ผู้ใหญ่ใช้แทน“คุณพ่อ” แต่เป็นคำที่เขาไม่ควรใช้เอง

เขาเดินขึ้นบันไดไปช้าๆ โดยเกาะราวบันไดไว้มือหนึ่งพลางคิดสงสัยว่าบ้านในสถานที่แห่งใหม่ที่คุณพ่อจะต้องไปทำงานใหม่จะมีราวบันไดแสนวิเศษไว้ไถลเลื่อนลงมาอย่างนี้ไหม เพราะราวบันไดของบ้านหลังนี้ยาวตั้งแต่ชั้นบนสุด (หน้าห้องเล็ก ๆ ที่ซึ่งถ้าเขายืนเขย่งเกาะขอบหน้าต่างแน่นๆ เขาก็จะมองเห็นทั่วกรุงเบอร์ลิน) ลงไปถึงชั้นล่างตรงหน้าประตูไม้โอ๊กที่มีาสองบานพอดี บรูโนไม่ชอบอะไรมากไปกว่าการได้ปีนขึ้นไปนั่งบนราวบันไดชั้นบนสุดแล้วไถลเลื่อนลงมาจนสุดทางพลางเกิดเสียงฟัวตามมาด้วย

จากชั้นบนสุดลงมาถึงชั้นถัดไป ที่ซึ่งมีห้องคุณพ่อกับคุณแม่ แล้วก็ห้องน้ำใหญ่ ซึ่งเขาไม่ควรจะเข้าไปไม่ว่ากรณีใดๆ

จอห์น บอยน์

แล้วก็ลงมาถึงชั้นต่อมา ซึ่งมีห้องของเขาเองและห้องของเกรเทล แล้วก็ห้องน้ำเล็ก ซึ่งเขาควรจะต้องใช้ให้บ่อยกว่าที่ใช้อยู่จริง

จนมาถึงชั้นล่าง ซึ่งเขาจะกระดอนตกจากปลายราวบันไดและต้องลงมายืนสองขาให้ได้ ไม่อย่างนั้นจะเสียห้าแท้ม แล้วต้องกลับขึ้นไปไกลลงมาใหม่

ราวบันไดนี้เป็นของวิเศษสุดในบ้าน แล้วก็ข้อเท็จจริงที่ว่าบ้านคุณปู่คุณย่าอาศัยอยู่ใกล้มาก และเมื่อคิดถึงเรื่องนี้ เขาก็สงสัยว่าท่านทั้งสองจะต้องย้ายตามคุณพ่อไปทำงานใหม่ด้วยหรือเปล่า จากนั้นก็คิดเอาเองว่าพวกท่านต้องไปด้วยแน่ เพราะจะทิ้งท่านไว้ไม่ได้หรอก แต่ไม่มีใครต้องการเกรเทลนัก เพราะเธอจะเป็น *ยายเกินเยียว* อะไรๆ คงจะสะดวกง่ายดายกว่านี้มากถ้าเธออยู่ดูแลบ้านที่เสีย แต่คุณปู่คุณย่านะหรือท่านนะดีกว่าเธอเป็นร้อยเท่าพันเท่า

บรูโนเดินขึ้นบันไดช้าๆ ไปที่ห้องตัวเอง แต่ก่อนจะเข้าไปในห้อง เขาหันกลับไปมองยังชั้นล่าง และเห็นคุณแม่เดินเข้าไปในห้องทำงานคุณพ่อ ซึ่งอยู่ตรงข้ามห้องรับประทานอาหาร และเป็นห้องที่ *ห้ามเข้าทุกเวลาไม่มีข้อยกเว้น* แล้วก็ได้ยินท่านพูดเสียงดังกับคุณพ่อ จนคุณพ่อพูดเสียงดังกว่าที่คุณแม่จะดังได้ ซึ่งทำให้ทั้งคู่หยุดพูดกัน แล้วประตูห้องทำงานก็ปิดลง บรูโนไม่ได้ยินอะไรอีก เขาจึงคิดว่าเป็นการดีที่จะกลับเข้าห้องไปจัดของแทนมาเรีย เพราะไม่อย่างนั้นเธออาจจะรื้อของออกจากตู้เสื้อผ้าโดยไม่ปราณีปราครัย ไม่เว้นแม้กระทั่งของที่เธอแอบซุกซ่อนไว้ซอกข้างใน ซึ่งเป็นสมบัติของเธอแต่เพียงผู้เดียว ห้ามใครมายุ่ง

